

Najbolja oporuka (Meka)

Hatib: dr. Abdullah ibn Avvad el-Džuheni

17. zul-hidže 1441. po Hidžri / 7. avgust 2020.

Svaka hvala i zahvala pripadaju Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik. "O vi koji vjerujete, bojte se Allaha istinskom bogobojsnošću i nipošto ne umirite osim kao muslimani!" (Ali-Imran, 102) "O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas je stvorio od jedne osobe, od koje je njen par stvorio, a od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. Bojte se Allaha, čijim imenom jedni druge molite, i čuvajte rodbinske veze. Allah vas, doista, nadzire." (En-Nisa, 1) "O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao - postići će ono što bude želio." (El-Ahzab, 70-71).

Najistinitiji govor je Allahova knjiga, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari (u vjeri) su nove stvari, svaka nova stvar (u vjeri) je novotarija, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru.

O muslimani, Allah Uzvišeni, poslao je poslanike i po njima objavio knjige kako bi pozvali ljude u obožavanje Njega Jedinog, Koji druga nema, i kako bi ih izveli iz tmina na svjetlo i uputili ih na Pravi put nakon zablude.

Od Njegove milosti je da je poslao ovom ummetu, koji je posljednji od svih umetta, najboljeg poslanika, našeg poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, kojeg je odabrao i odlikovao nad ostalim poslanicima, kao što je odabrao i odlikovao njegov ummet nad ostalim ummetima. Nema Pravog puta i nema sreće osim u vjerovanju u

ono što je on rekao i ostavljanju onoga što je zabranio, i obožavanju Allaha onako kako je on propisao.

O muslimani, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je milostiv, brižan, iskren i želio je svako dobro svome umetu. Kaže Uzvišeni: "Došao vam je Poslanik, jedan od vas, teško mu je što će na muke udariti, jedva čeka da Pravim putem podlete, a prema vjernicima je blag i milostiv. A ako oni glave okrenu, ti reci: "Meni je dovoljan Allah, nema boga osim Njega; samo se uzdam u Njega, On je Gospodar svemira veličanstvenoga!" (Et-Tevbe, 128–129)

Jedan od aspekata Poslanikove upute bio je el-vasijje – oporuka, zavjet. Ova riječ, u svojoj osnovi, ima značenje povezivanja, spajanja, održavanja veza. Oporučiti (vasijetiti) se može imetak ili nešto drugo. Oporuka imetka smatra se "šerijatskom oporukom" i tretira se u pravnoj nauci (fikhu). Ovom vrstom oporuke ispunjava se značenje "povezivanja", jer se time uspostavlja veza između oporučioca i oporučenika, posredstvom imetka oporučioca.

Što se tiče nematerijalne oporuke, ona ima značanje usmjeravanja, savjetovanja i upućivanja, i njen cilj je postizanje koristi i otklanjanje štete. Kao kada bi neko rekao: opručujem ti bogobojaznost, ili kada ashab kaže: Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opručio mi je to i to.

Ako pratimo Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, opruke/savjete, uočit ćemo raznovrsnost, širinu i višestranost. Njegovi savjeti i preporuke obuhvataju sve aspekte ljudskog života, bez obzira da li se radi o ovosvjetskim ili onosvjetskim pitanjima, s tim da preovladavaju tzv. onosvjetski savjeti, i odlikuju se sadržajnošću i nadnaravnošću.

Jedan od tih savjeta, Allah vas čuвао, je savjet o pridržavanju Allahove knjige, njenom čitanju i postupanju po njoj. Rekao je Ebu Zerr, radijallahu anhu: "Rekao sam: Allahov Poslaniče, savjetuj me." Rekao je: "Savjetujem ti da što više učiš Kur'an, on je tvoja svjetlost na Zemlji, i opskrba na nebesima." (Ibn Hibban) Ova časna Knjiga uredila je ljudski život, kroz savršen program, u svim njegovim aspektima.

Sa aspekta veze čovjeka sa njegovim Gospodarom, Kur'an je objasnio božanske principce vjerovanja i sve ono što je uskoj vezi s tim, a spada u domen gajba (nevidljivog, onostranog) i tiče se šest temelja vjerovanja (vjerovanje u Allaha, meleke, knjige, poslanike, Sudnji dan i odredbu dobra i zla), obrazložio obredoslovne propise, postavio temelje međuljudskih odnosa, koji povezuju ljude i vraćaju ih jedne na druge, i povezao ih je islamskim bratstvom. Kaže Uzvišeni: "Samo su vjernici braća." (El-Hudžurat, 10).

Uspostavio je porodičnu građevinu na temeljima ljubavi, prava, samislosti i obstranih dužnosti. Kaže Uzvišeni: "One imaju isto toliko prava koliko i dužnosti, prema zakonu - samo, muževi imaju prednost pred njima za jedan stepen. - A Allah je silan i mudar." (El-Bekare, 228)

Uredio je propise sticanja opskrbe i egzistencije, i sva specifična pitanja u vezi sa imetkom/kapitalom, pokretačem životnih aktivnosti. Kaže Uzvišeni: "pa hodajte predjelima njezinim i hranite se onim što On daje, Njemu ćete poslije oživljenja odgovarati." (El-Mulk, 15)

Uspostavio je "vagu pravednosti" na Zemlji. Kaže Uzvišeni: "Mi smo izaslanike naše s jasnim dokazima slali i po njima knjige i terazije objavljivali, da bi ljudi pravedno postupali - a gvožđe smo stvorili, u kome je velika snaga i koje ljudima koristi - i da bi Allah ukazao na one koji pomažu vjeru Njegovu i poslanike Njegove kad Ga ne vide. Allah je, uistinu, moćan i silan." (El-Hadid, 25)

Ustanovio je tri vrste vlasti: zakonodavnu, sudsку i izvršnu. Sve to i mnogo više nalazi se u ovom ajetu, a sva kur'anska značenja su uzvišena, njegovi savjeti su mudri, njegov put je ispravan. Istinu je rekao Uzvišeni: "Ovaj Kur'an vodi jedinom ispravnom putu, i vjernicima koji čine dobra djela donosi radosnu vijest da ih čeka nagrada velika." (El-Isra, 9)

Časni Kur'an je svjetlo onome koga je Allah uputio. Njime Allah uzdiže koga hoće, a unizuje koga hoće. Ko ga prihvati i postupa po njemu, biće od sretnih i spašenih kod Allaha, a ko ga zapostavi i okrene se od njega, bit će od stradalih i gubitnika na

ovom i budućem svijetu, i od najnesretnijih ljudi. Rekao je Ibn Dževzi, Allah mu se smilovao: "Dunjaluk i njegova dobra veća su magija od Haruta i Maruta. Harut i Marut, svojom magijom, rastavljali su muža od žene, a dunjaluk, svojom magijom, rastavlja čovjeka od njegovog Gospodara. Kada se povećaju iskušenja i potresu te svojom žestinom, a posebno u ovim kasnijim vremenima, sjeti se da je Kur'an Allahova knjiga, koja te učvršćuje na istini. 'A tako se objavljuje da bismo njime srce tvoje učvrstili, i mi ga sve ajet po ajet objavljujemo.' (El-Furkan, 32)

Smirenost srca veća i bolja je od njegove sreće, jer je sreća trenutna, a smirenost je trajna, čak i u iskušenjima, a jedan od najvećih uzroka smirenosti je zikrullah – spominjanje Allaha. 'A srca se doista, kad se Allah spomene smiruju!' (Er-Ra'd, 28)"

Ko bude dao prednost Kur'antu nad spominjanjem Allaha i traženjem od Njega, Allah će mu dati najbolje što daje onima koji traže od Njega. Prednost Allahovog govora nad govorom ljudi je kao Njegova prednost nad Njegovim stvorenjima. Omer ibn Abdulaziz, Allah mu se smilovao, napisao je svojim namjesnicima: "Nemojte postavljati na pozicije, koje sam vam povjerio, osim "ehlul-Kur'an" (dobri poznavaoci Kur'ana, oni koji ga znaju napamet i poznaju njegova značenja)." Odgovorili su mu: "Postavili smo takve na položaje, pa su izigrali ukazano povjerenje." On im je ponovo napisao: "Nemojte postavljati nikoga osim ehlul-Kur'an, jer ako u njima nema dobra, preče je da u drugima neće biti dobra." Molim Allaha da mene i vas učini od "ehlul-Kur'ana" – njegovih poznavaoca i sljedbenika, jer oni su Allahovi odabranici, i da nas učini od onih koji ga znaju napamet, istinski ga uče i čitaju i postupaju po njemu. Divan je on savjet i divan je Savjetodavac. Kaže Uzvišeni: "Knjiga koju ti objavljujemo blagoslovljena je, da bi oni o riječima njezinim razmislili i da bi oni koji su razumom obdareni pouku primili." (Sād, 29)

Znajte, da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na darovanu milost i nepresušnu blagodat, Muhammeda sina Abdullahe, sallallahu alejhi ve sellem, pa je rekao: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Ko na mene doneše salavat, meleki će na njega donositi salavate, sve dok on bude donosio salavate na mene. Pa, neka smanji ili poveća."

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.